63ste Jaargang No. 5215 DAGBLAD Woensdag 17 September 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs fl.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Madurq & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

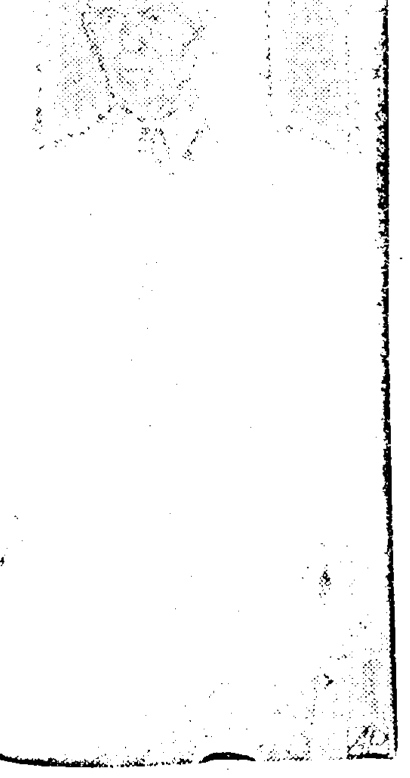
Marshall waarschuwt de Uno

Aranha tot President gekozen

Zaterdag hongermars in Italie

MARSHALL IN DE UNO.

In een rede vol van critiek op Rusland wekte Marshall de Algemene Vergadering op om een uiterste poging te doen de zich steeds verdiepende politieke en economische crisis tot staan te brengen en Griekenland te redden van zijn communistische buren op de Balkan.

MARSHALL botweg.

Hij beschuldigde Joegoslavië, Albanië en Bulgarije botweg van vijandige en agressieve daden tegen Griekenland. Hij zeide hoe drie Russische vetos een actie van de Veiligheidsraad om Griekenland te beschermen had geblokkeerd. En toen gaf hij de Algemene Vergadering deze scherpe waarschuwing. Deze Vergadering kan niet alleen als een zuivere toeschouwer er bij staan als een lid door gevaren van buiten bedreigd wordt. Indien de Uno zou falen om de onschendbaarheid van een Staat te beschermen dan zou de veiligheid van alle kleine Staten in gevaar zijn (New York, (AP) 17.9).

VERENIGDE STATEN — RUSLAND.

Men verwacht, dat het diplomatiek geschil tussen Rusland en de Verenigde Staten heden in de Algemene Vergadering zal aanvangen.

Marshall heeft zich voorbereid om de aanval op het Russische vetorecht, dat de vredesmachine machteloos maakt, te openen.

Marshall zal de tweede zijn, die hedenmorgen begint met het algemeen debat over de wereld toestand. De eerste is de Mexicaanse Minister van Buitenlandse Zaken Jaïme Torres Bodet.

Het schijnt waarschijnlijk, dat de Russen onmiddellijk zullen reageren.

De plaatsvervangend minister van Buitenlandse Zaken Andrei Vishinsky spreekt hedenmiddag in de algemene Vergadering. Men verwacht, dat hij de zienswijze der Russen over de voorstellen van Marshall zal uiteenzetten en over het algemeen de Russische politiek op deze Algemeen Vergadering zal bekend maken (New York, (AP) 17.9).

ARANHA PRESIDENT VAN DE UNO.

Bij de tweede stemming werd Oswaldo Aranha, de vroegere Minister van Buitenlandse Zaken van Brazilië, gekozen tot President van de huidige zitting van de Uno. De eerste stemming bracht hem geen beslissende meerderheid. Bij de tweede stemming haalde Aranha 29 stemmen en Herbert Evatt van Australië 22 stemmen. 4 Stemmen werden ongeldig verklaard.

Aranha won, omdat het Sovjet-blok waarschijnlijk de tweede keer voor hem stemde, terwijl het de eerste keer voor Jan Masarijk van Tsjechoslowakije stemde.

Aranha werd bij zijn candidaatstelling voor het Presidentschap van de Uno gesteund door de 19 Zuidamerikaanse Republieken.

Voor Aranha als President schijnen ook gestemd te hebben Frankrijk, België, Nederland en de Philippijnen. De Arabische Staten steunden Evatt. Dit staat waarschijnlijk in verband met het feit, dat Aranha President was van de bizondere zitting der Uno betreffende het Palestina-vraagstuk. Australië weigerde bij deze quaestie de aanbeveling te aanvaarden voor de verdeling van Palestina.

Evatt van Australië werd o.a. gesteund door de Verenigde Staten, Engeland, Canada en Nieuw Zeeland. Spaak van België had tevoren gezegd, dat hij het Presidentschap niet zou aanvaarden, indien het hem geboden werd, omdat hij de volgende maand naar België moet terugkeren.

Aranha was helemaal niet ingenomen met zijn candidaatstelling voor het Presidentschap. Hij zeide, dat hij alles deed om dat te stoppen, maar het lukte niet. Indien ik echter toch gekozen wordt, dan zal ik het aannemen, omdat mijn Zuidamerikaanse broeders er zo opaan dringen. Inderdaad deed Aranha alles om Evatt gekozen te krijgen, maar het mocht niet gebeuren (New York, (AP) 16.9).

REVOLUTIE IS NIET DE BEDOELING.

Heden bereikte het aantal stakers in Italië de twee millioen. De linkse partijen en arbeidersleiders bereiden zich voor om Zaterdag een zich over de gehele natie uitstrekkende manifestatie te houden. De Romeinse kranten noemen deze manifestatie reeds de hongermars.

Guisseppe di Vittorio, de communistische leider van de Italiaanse arbeidersfederatie met een ledental van 5.755.00 ontkende, dat de demonstratie een voorlooper was van de revolutie. Dit was tevoren in een der kranten gezegd. Wel zeide hij, dat er nog andere stakingen zullen komen.

Guisseppe di Vittorio ontkende eveneens de verklaring van Michaël McDermott, een zegsman van het Ministerie van Buitenlandse Zaken der Verenigde Staten, dat de stakingen in Italië door de communisten geïnspireerd waren. Hij zeide, dat de stakingen slechts door de Italiaanse arbeiders van alle partijen gesteund werden. Tot slot verklaarde hij nog, dat er geen revolutie zal zijn.

De verklaring van Guisseppe di Vittorio werd gesteund door Pietro Nenni, de pro-communistische leider van de Italiaanse socialistische Partij. Zaterdag verwacht men, dat honderdduizenden werklieden in de steden door geheel Italië een mars zullen houden over de pleinen en door de straten als een protest tegen de hoge levenskosten. Volgens Guisseppe di Vittorio zal niet getracht worden de regering van Gasperi onwettig omver te werpen (Rome, (AP) 16.9).

TYPHOON IN JAPAN.

Een typhoon bracht dood en verderf over twee-derden van het binnenland van het Japanse eiland Honshu. De cijfers der doden en gewonden stijgen nog voortdurend. Het nieuwsagentschap Kyodo, het Noordamerikaanse leger en onofficiële gegevens gaven reeds de volgende getallen: 2280 doden of vermisten met inbegrip van 100 doden te Tokio. Twee middelgrote steden verdwenen geheel en talrijke dorpen werden overstroomd. Meer dan 160.000 huizen kwamen onder water te staan of werden beschadigd. In Tokio alleen bedroeg dit aantal 15.000 (Tokio, (AP) 16.9).

DE IRAANSE OLIE.

Het Iraanse Parlement opende het debat, dat zijn hoogtepunt zal vinden in een vertrouwensstemming voor Minister-President Ahmed Quavam. De meest gevaarlijke quaestie voor het land, de olieconcessies aan de Russen, bleef nog onbesproken. Waarschijnlijk zal Quavam alleen besluiten, wanneer de Iraanse olie-overeenkomst met Rusland van 1946 zal worden behandeld. Dit verdrag geeft den Russen het recht de rijke oliebronnen in het Noorden te exploiteren. Het verdrag van 1946 werd getekend, toen de Russische troepen zich nog in het Noorden van Iran bevonden. Voordat het echter van kracht wordt, moet het verdrag eerst door het parlement ekrachtigd worden.

Op het ogenblik schijnen Quavam en zijn nieuw cabinet alleen maar de parlementaire beslissing over het nieuwe wetgevend program, dat hij Zondag indiende, af te wachten. Dit program gaat hoofdzakelijk over binnenlandse problemen en heeft niets met olie te maken. Voorgesteld wordt 25 millioen dollars te lenen voor militaire doeleinden bij de Verenigde Staten of bij de Internationale Bank.

Regeringsautoriteiten zeiden, dat er geen twijfel aan bestaat of ook de oliequaestie zal behandeld worden en zij twijfelden er niet aan of het verdrag zal niet bekrachtigd worden ondanks het Russisch aandringen. De tegenstanders van de bekrachtiging schenen grotendeels bemoedigd door een verklaring van den Noordamerikaansen ambassadeur George Allen, waarin hij zeide, dat de Verenigde Staten zich verzetten zullen tegen de aanval op een vrij volk (Teheran, (AP) 16.9).

ENGELAND — OOSTENRIJK.

Een zegsman van het Britse Ministerie van Buitenlandse Zaken zeide, dat Sir Henry Mack, de Britse politieke vertegenwoordiger in Oostenrijk, kanselier Leopold Nigl kond deed, dat de technische staat van oorlog tussen beide landen beëindigd is. Wij zullen onze betrekkingen met Oostenrijk normaliseren, aldus deze gezaghebbende regeringsman, zonder vooroordeel (Londen, (AP) 16.9).

ENGELAND GAAT LENEN.

De Britse regering deelde mede, dat Engeland spoedig bij de Internationale Bank tachtig millioen pond zal lenen om de economische crisis te verlichten (Londen, (AP) 16.9).

MEER DAN EEN MILLIOEN.

Het Ministerie van Herstel te New Dehli zeide, dat meer dan een millioen vuchtelingen ten gevolge van de godsdienstoorlog de grens van India naar Pakistan overstaken gedurende de laatste 8 dagen (New Dehli, (AP) 16.9).

MOEILIJKE TOESTAND TE TRIEST.

Een zegsman van het Britse ministerie van Buitenlandse Zaken zeide, dat Engeland zeer scherp bij Joegoslavië protesterde tegen de actie van dit land om te trachten troepen te stationeren in hun niet toekomende gedeelten van de Stad Triëst.

Toen de Britten Dinsdag in alle vroegte hun stellingen opgaven te Triëst in overeenkomst met het Italiaanse Vredesverdrag meenden de Joegoslaven een hooghartige en tastende show te moeten laten zien.

De zegsman zeide, dat alleen de tact van de Engels-Amerikaanse autoriteiten ter plaatse moeilijkheden vermijdde. Osder het Italiaanse vredesverdrag werd Triëst en zijn achterland een vrij gebied.

Engeland, de Verenigde Staten van Amerika en Joegoslavië hebben ieder een troepenmacht van 5000 man in dat gebied. Zolang er nog geen gouverneur is aangesteld, zal het gebied door de Geallieerde militaire commandos binnen hun onderscheiden zones bestuur worden. De zegsman zeide, dat de Engels-Amerikaanse strijdkrachten weigerden het Joegoslavische detachement van 2000 man toe te staan Triëst binnen te gaan. (Londen, (AP) 17.9).

NEDERLANDSE BEGROTING 1948.

Minister Lieftinck bood Dinsdag in de Staten Generaal de begroting van 1948 aan met een totaal bedrag van fls. 3.909.000.000.

Dit is fls 631.000.000 meer dan in 1947.

De begroting wijst een tekort aan van fls. 1.566.000.000 vergeleken met een tekort in 1947 van fls 2.108.000.000.

De minister van Financiën zeide, dat in de komende jaren buitenlandse hulp absoluut noodzakelijk zal zijn. Hij voegde er aan toe, dat met het oog op de grote onzekerheid betreffende de buitenlandse hulp en in het bizonder met het Marshallplan het onmogelijk is een redelijk gerechtvaardigde schatting te geven van de uit- en invoeren en van de hoogte der economische activiteiten (Aneta).

MINISTER L. BEEL SPRAK TROONREDE UIT.

Bij de opening van de Staten-Generaal sprak minister L. Beel de troonrede voor Koningin Wilhelmina, die wegens gezondheidsredenen niet aanwezig kon zijn, uit.

In de troonrede zeide de Koningin dat de toestand van 's Lands Financiën eist, dat de uitgaven van het leger beperkt dienen te worden gehouden, voor zover de toestand in Indonesië het toelaat.

De taak van de militaire instanties dient overgedragen te worden aan burgerlijke autoriteiten.

Er worden maatregelen genomen om de toekomende terugkering in de burgermaatschappij van de militairen in Indonesië te vergemakkelijken.

Het valt te betreuren, dat het optreden van de Veiligheidsraad weinig heeft bijgedragen om de bestaande onzekerheid te verhinderen.

„Ondanks het meningsverschil over de bevoegdheid der Verenigde Naties in de Indonesische quaestie, bleven de internationale betrekkingen van vriendschappelijke aard."

Een verdere ontwikkeling van de economische Unie „Benelux" zal uitgewerkt worden zonder verdere economische samenwerking met andere landen te verzwakken.

De buitenlandse mening is dat de deviezencrisis afgewend kan worden (ANP. 16.9).

LIEFTINCK OVER FINANCIËLE POSITIE.

Hedenmiddag werd een millioenen nota uitgegeven en de minister van Financiën, Lieftinck, zeide dat een drastische inkrimping der uitgaven nodig is om de financiële positie te verbeteren.

Hij zeide dat de Nederlandse economische positie in verschillende opzichten niet ongunstig is. Een buitenlandse financiële hulp in de komende jaren is een onvermijdelijke noodzakelijkheid.

VAN BOETZELAER BLIJFT THUIS.

De Minister van Buitenlandse Zaken Van Boetzelaer zal niet in staat zijn naar de Verenigde Staten te gaan om aan het Hoofd van de Nederlandse delegatie in de Uno te staan. Zijn drukke arbeid heen opgelegd als gevolg van bijkomende verantwoordelijkheden hem opgelegd als gevolg van de ziekte van Minister Jonkman, wordt als een der redenen voor de verandering der plannen opgegeven. De Nederlandse ambassadeur te Canada Van Royen zal nu het Hoofd van de delegatie worden (Aneta).

DOOP VAN MARIA CHRISTINA.

Winston Churchill is van plan de doop van Prinses Maria Christina in de Utrechtse Dom op 9 October bij te wonen.

het nieuws van vandaag

Marshall hield in de Algemene Vergadering van de Uno een felle rede, waarin hij vooral Rusland en haar satellieten aanviel. Marshall wil de afschaffing van het vetorecht waar het betreft beslissingen van de Veiligheidsraad ter vreedzame oplossing van internationale geschillen. Het vetorecht zou alleen nog kunnen gebruikt worden wanneer er sprake is van het met geweld optreden tegen eventuele aanvallers. Scherp veroordeelde Marshall de Russische houding ten opzichte van Griekenland en hij wilde de onmiddellijke instelling van een Griekse grenscommissie door de Uno. Dit werd in de Veiligheidsraad tegengehouden door het veto der Russen. Tot slot vroeg Marshall een oplossing van het Palestina-vraagstuk en eiste van Rusland, dat het zijn houding bepaalt betreffende de atoomcontrole.

Marshall sprak zeer openlijk en men verwacht, dat Visjinsky, die hedenmiddag zal spreken, op niet minder felle wijze zal antwoorden.

Steeds duidelijker worden de grote tegenstellingen tussen de Verenigde Staten en Rusland. Op alle fronten bijkans zijn ze het oneens en tot dusver heeft men onder veel diplomatiek woordenspel elkaars gramschap zoetelijk aan het verstand gebracht. Maar het schijnt hiermede te zijn afgelopen. Marshall neemt geen blad meer voor de mond. Hij is meer militair dan diplomaat. Wat hem op zijn hart ligt, moet er uit en naar lieve woordjes zoeken heeft hij schijnbaar afgeschaft. Het blijkt maar al te waar wat Aranha bij de opening zeide, dat deze Algemene Vergadering de wegen zal verbreden of naar vrede of naar oorlog.

In Den Haag opende minister-president Louis Beel namens Hare Majesteit de Koningin de Staten-Generaal met het voorlezen van de Troonrede. Minister Lieftinck kwam met cijfers om van te rillen. Het tekort voor 1948 wordt geraamd op ruim anderhalf billioen dollars. Het merkwaardige bij zulke hoge cijfers is, dat het op de gewone burgers niet zoveel indruk meer maakt. Het geval is te hoog en een opvangen van dit tekort zo onmogelijk, dat waarschijnlijk niemand in Nederland zijn nachtrust ontbeert door de zorgen over dit waanzinnig bedrag.

Oper Indonesië wordt spoedig een uitgebreid rapport verwacht met de toekomstplannen. Van Mook is op weg naar Nederland en had nog een conferentie met Evatt, den Australischen minister van Buitenlandse Zaken. Hij zeide, dat de besprekingen tot tevredenheid stemden. Van Mook keert dus opgewekt terug, want de besprekingen waren met Marshall en Lovett bevredigend en met Evatt tevreden stemmend. Het is al pais en vree, dat komen gaat. Maar in Indonesië sneuvelden weer twee jonge Nederlanders.

Louis Beel opent de Staten Generaal

Algemene herziening Burgerlijke Recht

Voedselpositie ernstig

Woningbouw nummer één

De Minister-president Dr. L. J. M. Beel opende gisteren de Staten Generaal met de volgende rede:

Hare Majesteit de Koningin heeft mij opgedragen deze zitting van Uw Hoge College te openen en mij gemachtigd daarbij voorlezing te doen van de rede die Hare Majesteit voornemens was uit te spreken:

Hoewel in de ruim twee jaren die ons scheiden van de dag der bevrijding het beeld van ons land, dank zij de toenemende krachtsinspanning van ons volk, alom zichtbare gelukkige veranderingen heeft ondergaan, moeten wij iedere stap op de weg vooruit nog steeds bevechten tegen een stroom van nationale en internationale moeilijkheden, die nauwelijks in kracht vermindert.

De verbetering, die verleden jaar kon worden aangewezen in de ontwikkeling der gebeurtenissen in Indonesië, ondervond ernstige belemmeringen. Wel is waar zijn verdere schreden gezet op de weg naar de verwezenlijking ener nieuwe rechtsorde steunend op het beginsel van vrijwillige samenwerking. De Staat Oost-Indonesië kwam tot stand, West-Borneo en andere delen van de Archipel werden erkend als zelfstandige gebieden met een eigen bestuur. Het stemt tot vreugde, dat een vertegenwoordiging uit Indonesië, met den Heer President van de Staat Oost-Indonesië aan het hoofd, zich thans in Nederland bevindt ten einde de wederzijdse goede verstandhouding te versterken.

Helaas echter heeft de verhouding tot de republiek zich in ongunstige zin ontwikkeld. Lange tijd mochten wij de hoop koesteren, dat het bereiken van een overeenkomst met haar ook in dit Indonesische gebied de terugkeer zou inluiden van recht en veiligheid en een belangrijke schrede op de weg naar de Nieuwe rechtsorde. Het zal ook U ten diepste hebben teleurgesteld, dat zulks niet het geval bleek en dat de moeilijkheden zich hier veeleer hebben toegespitst. Deze toespitsing heeft offers en leed gebracht. Ere zij hen, die voor, tijdens en na het politioneel optreden onzer krijgsmacht hun leven gaven en vertroosting moge de bevolking dezer gebieden vinden die onder leed gebukt gaat.

Een voorstel, ten doel hebbende de mogelijkheid te openen de nieuwe staatkundige structuur van het Koninkrijk spoedig en wettelijk grondslag te geven, wordt voorbereid. Op korte termijn zullen vertegenwoordigers van Suriname en de Nederlandse Antillen tot een Ronde-tafelconferentie worden samengeroepen. **Een commissie ter voorbereiding daartoe is reeds geïnstalleerd.**

De ontwikkeling van de internationale toestand blijft zorgelijk. Hoewel in het afgelopen jaar een aantal vredesregelingen is tot stand gekomen, verkeren de besprekingen over de vrede met Japan nog in een voorbereidend stadium, terwijl het Duitse vraagstuk, voor Europa van zo overheersend belang, nauwelijks nader tot oplossing is gebracht.

Het beleid der regering met betrekking tot de Verenigde Naties blijft beheerst door het streven naar het bevorderen van goede internationale verhoudingen. Het valt te betreuren, dat het optreden van de Veiligheidsraad er in het algemeen nog slechts weinig toe heeft bijgedragen om de bestaande onzekerheid te verminderen.

Ondanks het gerezen meningsverschil nopens de bevoegdheid der Verenigde Naties in de Indonesische quaestie bleven de Internationale betrekkingen van vriendschappelijke aard.

Het stemt tot bizondere voldoening dat de bestaande hartelijke verstandhouding met België op velerlei gebied nog is verdiept.

Met grote waardering mogen de diensten worden herdacht, die zowel Marine als Landmacht bewijzen bij het herstel van de rechtsorde in Indonesië. De toestand van 's Lands Financiën eist dat ook de uitgaven voor onze krijgsmacht zo beperkt mogelijk worden gehouden. Dit zal er ons toe dwingen vooreerst geen verschillende taken voor de krijgsmacht op ons te nemen en vervolgens, zoveel als de toestand in Indonesië zulks toelaat, haar taak over te dragen aan burgerlijke gezagsorganen aldaar. Deze besprekingen zullen tot geleidelijk doch zeer aanzienlijke vermindering der personele sterkte voeren. Maatregelen worden getroffen om de mannen die hierdoor, alsmede door de aflossing der thans in Indonesië vertoevende militairen, vrijkomen, de terugkeer in de burgermaatschappij te vergemakkelijken.

Het verlangen naar vernieuwing doet ook zijn invloed gelden op het rechtsleven. Voor de samenstelling van een nieuw Burgerlijk Wetboek is een opdracht verleend. De voorgenomen hervorming op dit uitgestrekte gebied zal ook omvatten de wetgeving van het Internationaal Privaatrecht. Naast de algemene herziening van het Burgerlijk Recht wordt ook aan afzonderlijke vernieuwingen aandacht geschonken. Wetsontwerpen mogen worden verwacht tot herziening van het ontslagrecht van werknemers en tot instelling van een overheidstoezicht op bepaalde gezinnen, wier onmaatschappelijk gedrag gevaar oplevert voor de samenleving. Eerstdaags kan een wetsontwerp tegemoet worden gezien om de bizondere rechtsprekende colleges en de tribunalen geleidelijk op te heffen en om de nog resterende berechting van politieke delinquenten aan de grondwettelijke met rechtspraak belaste organen op te dragen. Ook zal een wetsontwerp worden ingediend om een meer effectieve bestrijding van de economische delicten mogelijk te maken. Een voorlopige wettelijke voorziening met betrekking tot de financiële verhouding tussen Rijk en Gemeenten zal op zeer korte termijn worden voorgesteld evenals een regeling van het politiewezen. Een partiële wijziging van de pensioenwet kan spoedig tegemoet worden gezien. Als verdere schreden op de weg der vernieuwing van het onderwijs zullen u voorstellen bereiken tot herziening der regeling van het voorbereidend hoger- en middelbaar- en van het nijverheidsonderwijs. Belangrijke voorzieningen vergt het technisch ho-

ger onderwijs. Wettelijke grondslagen worden ontworpen voor de reorganisatie van het wetenschappelijk onderzoekt, voor de monumentenzorg, de bescherming van het beroep en de titel van architect, alsook voor de regeling van het radiovraagstuk. Er zal worden voortgegaan met hulp aan de vrije jeugdvorming en aan de ontwikkeling en vrije ontplooiing der kunst.

De stoffelijke welvaart van ons volk kan alleen worden verbeterd indien de productiviteit van ons eigen land omhoog wordt gevoerd. Ondanks de aandacht, die de Regering hieraan blijft schenken, baart de voedsel-positie, in verband met de grote internationale goederenschaarste, ernstige zorg. De levering van goederen en diensten naar het buitenland zal krachtig worden bevorderd en de economische samenwerking met de overzeese gebiedsdelen blijft een voorwerp van aanhoudende zorg. Met voortvarendheid zal gestreefd worden naar een verdere ontwikkeling van de Economische Unie met België en Luxemburg zonder dat hierdoor het streven naar een nauwere economische samenwerking met andere landen wordt verzwakt. Waar zulks toelaatbaar is zal naar vereenvoudiging van de overheidsbemoeiing met het bedrijfsleven en naar dienovereenkomstige inkrimping van het overheidsapparaat worden gestreefd. De noodzakelijke verdere industriële uitbouw van ons land zal worden gestimuleerd. Constructieve samenwerking van alle bij het bedrijfsleven betrokken zal door de indiening van een wetsontwerp op de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie worden bevorderd.

Voor de noodzakelijke maatregelen ter bevordering van de nationalisatie in het Landbouwbedrijf is een schema van zes jaren opgesteld, dat eerlang aan de Staten-Generaal zal worden aangeboden.

Op het gebied van het verkeer zijn voorstellen te wachten, betrekking hebbende op het vervoer van goederen te land en te water, zomede een wetsontwerp betreffende de zeehavens, terwijl voorts het nodige zal worden verricht om de regeling van het verkeer langs de weg wederom op wettelijke grondslagen, gelegen buiten de bezettingsperiode, te doen berusten.

Bij de verwezenlijking van een bouwprogramma, dat op de beschikbare arbeidskrachten en materialen is afgestemd en dat de meest urgente werken zal bevatten, zal de woningbouw op de eerste plaats staan. De indiening van een wetsontwerp waarbij een aantal onderwerpen, de heropbouw betreffende, wordt geregeld, is binnenkort te verwachten. De voorbereiding van een ontwerp wachtgeld- en werkloosheidsverzekering is ver gevorderd. Van een ontwerp tot verbetering der positie van rentetrekkende invaliden, weduwen en wezen kunt gij de indiening tegemoet zien. Over de herziening der Sociale verzekering is een breed overleg met de Stichting van de Arbeid geopend. De indiening van een wetsontwerp op de bedrijfspensioenfondsen wordt overwogen.

De commissie ter bestudering van het vraagstuk der ondernemingsraden zal dezer dagen met haar arbeid gereed komen. Op het terrein van de Volksgezondheid worden voorbereid een nieuwe wettelijke regeling van het ziekenfondswezen en een nieuwe wettelijke organisatie der gezondheidszorg.

Met voldoening moge worden vastgesteld dat dank zij het verkrijgen van buitenlandse leningen een deviezencrisis kon worden voorkomen. Niettemin blijft het welvaartsherstel bedreigd door schaarste aan buitenlandse betalingsmiddelen. Derhalve zal naast handhaving van een scherpe controle op het deviezengebruik alles in het werk dienen te worden gesteld om de positie van de betalingsbalans te verbeteren.

Met vasthoudendheid zal worden gestreefd naar het beperken van overheidsuitgaven, welke, hoezeer gewenst, op zich zelf toch vanwege de zorgelijke toestand van 's Lands financiën niet toelaatbaar zijn of naar latere jaren behoren te worden verschoven.

De binnenkort aanvangende afwikkeling van de geblokkeerde tegoeden zal gelijke tred houden met de inning van de voorlopige aanslagen in de vermogensheffingen.

In het voorstel van wet tot regeling van de bijdragen in de materiële oorlogsschade zal tegemoetkoming worden betracht ten aanzien van voor persoonlijk of bedrijfsdoeleinden gebezigde eigendommen, waarmede vooral de belangen van minderdraagkrachtige landgenoten zullen worden gediend.

Gevoegd bij de vele en grote moeilijkheden, waarmede wij zo wel op het nationale als op het internationale terrein nog voortdurend te kampen hebben, zal de behandeling dezer veelheid van zaken, evenals in het verstreken zittingsjaar, grote en voortdurende inspanning van U vergen.

Op deze inspanning moge de meer dan ooit voor het slagen van ons mensenwerk noodzakelijke zegen Gods rusten.

In naam der Koningin en daartoe door Haar gemachtigd, verklaar ik de gewone zitting van de staten-generaal geopend.

CURAÇAO

SCHEEPSBERICHTEN.

16 September 1947.

Johan de Witt van Amsterdam; Bonaire van Demerara; Savoy van Pto. Cabello; Oregon Star naar Las Piedras; Monte Altube naar Barranquilla; Santa Rosa van New York.

GESLAAGD.

Uitslag examens Stuurlieden en Machinisten voor de Grote Handelsvaart.

Voor diploma Eerste Stuurman (volledig): Aantal candidaten: elf; afgewezen: een; herexamen: een; geslaagd: negen, te weten de heren J. A. Bakker, Jhr. F. E. de Craen van Haeften, H. Faber, W. P. den Hertog, P. A. Kooloos, L. van Leeuwen, N. Reus, C. Wortel en J. M. Vos.

Voor diploma Eerste Stuurman (tweede gedeelte): Aantal candidaten: een; afgewezen: geen; geslaagd: een, te weten de Heer J. de Nijs.

Voor diploma Eerste Stuurman (eerste gedeelte): Aantal candidaten: twee; afgewezen: geen; geslaagd: twee, te weten de Heren P. Suringbroek en B. van den Born.

Voor diploma Tweede Stuurman: Aantal candidaten: zeven; afgewezen: drie; geslaagd voor eerste deel: drie, te weten de Heren H. van Roon, L. J. Vos en W. A. Mulder.

Geslaagd voor tweede deel: een, te weten de Heer N. P. de Graaf.

Voor diploma C, eerste deel als Machinist: Aantal candidaten: een; afgewezen: een; geslaagd: geen.

Voor diploma B, 2e gedeelte als Machinist: Aantal candidaten: elf; afgewezen: een; herexamen: drie; geslaagd: zeven, te weten de Heren W. Biesheuvel, A. J. van der Broek, H. Jongepier, A. de Kater, W. A. Krever, W. J. van der Linde en J. Maas.

Voor diploma A als Machinist: Aantal candidaten: een; afgewezen: geen; geslaagd: een, te weten de Heer C. de Wit.

Voor Voorlopig Diploma als Machinist Aantal candidaten: zes afgewezen: vijf; geslaagd: een, te weten de Heer R. J. van Ommeren.

* * *

De verdere uitslagen van de op Curaçao gehouden examens L.O. zijn als volgt:

A. Examens voor de acte **Wiskunde L.O.;** gehouden op 28, 29 en 30 Augustus en op 6 September 1947: Geëxamineerd: 3 candidaten; teruggetrokken na het schriftelijk gedeelte: 1 candidaat; afgewezen: 1 candidaat; geslaagd: 1 candidaat, t.w. de Heer C. C. Goslinga.

B. Examens voor de acte **Frans L.O.;** gehouden op 21 Augustus 1947. Geëxamineerd: 1 candidaat; teruggetrokken na het schriftelijk gedeelte: 1 candidaat.

Het ss „Johan de Witt" is hedenmiddag weer naar Nederland vertrokken met 130 opvarenden. Het schip zal op zijn terugreis Trinidad aandoen, waar ongeveer 200 Engelsen aan boord zullen gaan. De laatste haven voor Amsterdam is Plymouth.

LIGTELIJN GAAT EXPOSEREN.

Reeds geruime tijd werkt in Het Amerikanenkamp te Rio Canario de kunstschilder E. J. Ligtelijn. Hij is hier gekomen met het doel om in opdracht van de directie van het Koninklijk Indisch Instituut een diorama te schilderen van het Schottegat met het oliebedrijf op de achtergrond. Het diorama is bestemd voor de Curaçao-zaal in het Indisch Instituut en werd geschilderd gezien van het fort Nassau af.

Zaterdag as. nu zal in het Cultuurcentrum Zijne Excellentie de Gouverneur de tentoonstelling openen, waarop dit diorama te zien is. Ook exposeert de Heer Ligtelijn ongeveer 40 schilderijen. De officiële opening heeft plaats om 17 uur.

De tentoonstelling is geopend Zaterdag van 18 — 19 uur.

Zondag van 11 tot 13 en van 15 tot 19 uur. Maandag en Dinsdag van 15 tot 19 uur.

KAMER VAN KOOPHANDEL TOT LIEFTINCK.

Minister van Financien — den Haag Nederland.

De Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao richt zich bij dezen tot Uwe Excellentie om hare volledige instemming te betuigen met de door de Curaçaose Bank genomen maatregelen teneinde onze dollarvoorziening te waarborgen stop waar de Ned. Antillen levensmiddelen en andere essentieele levensbehoeften uit dollarlanden moeten betrekken is dollarvoorziening dit Staatsdeel van levensbelang stop ter voorkoming van verdere stagnatie handel en industrie derhalve verlamming economisch bedrijf roept zij Uwer Excellentie gewaardeerde medewerking in teneinde voortzetting van onze dollarvoorziening met de meeste urgentie te bewerkstelligen.

Voorzitter W.F.G. Mensing.
Secretaris THAC Beaujon.

SYNAGOGEDIENSTEN.

Synagoge „Mikvé Israël" Columbusstraat.

Van Dinsdag 16 tot en met Maandag 22 September a.s.: iedere avond te 6 uur speciale diensten tot het uitspreken der Selígot (Verzoeningsgebeden.)

Nieuws uit Ned. Indië

SJAHRIR NAAR LONDEN?

Antarra meldt, dat Sjahrir naar Londen zal vertrekken, maar er is nog niets bekend over de tijd van vertrek, noch over het doel van de reis (ANP, 16.9).

UITSPRAAK OVER „KEMPETAI".

De tijdelijke militaire raad te Batavia heeft de doodstraf geeist voor zes leden van de „Kempetai" (Japanse politie) en gevangenisstraf van 5 tot 20 jaar voor 22 andere leden (ANP, 16.9).

TELEFOONVERBINDINGEN.

De telefoonverbinding tussen Nederland en Soerabaia is van 20 September af weer mogelijk. De verbinding via Bandoeng is voorlopig alleen op Dinsdag en Zaterdag mogelijk (ANP, 16.9).

NEDERLANDS COMMUNIQUÉ VAN 16 SEPTEMBER.

Het Nederlands communiqué van heden meldt, dat de Nederlandse verliezen van gisteren twee gesneuvelden en vijf gewonden bedroegen. Verder meldt het communiqué nog verscheidene republikeinse aanvallen op Nederlandse kampementen (ANP, 16.9).

REPUBLIKEINS CABINET ZAL VERGADEREN.

Het republikeins cabinet zal op 17 September bijeenkomen om de grondslagen voor een oplossing in het Republikeins-Nederlands conflict, te bespreken.

De Commissie die werd aangesteld om de meningen van de verschillende republikeinse politieke partijen over het conflict op te nemen, heeft al advies uitgebracht (ANP, 16.9).

GRUWELEN OP REPUBLIKEINS GEBIED.

Onderstaand overzicht werd reeds door sommige bladen gepubliceerd, maar wordt hier nogmaals gegeven in onverkorte vorm en met details, welke nog niet ter kennis waren gebracht.

Na de bezetting door Nederlandse troepen is gebleken, dat in de „bersiap-periode" (October 1945) behalve de massamoorden, die reeds eerder bekend waren geworden, ook te Koeningan (ten Zuiden van Cheribon) 23 Europeanen werden gearresteerd en vermoord door gepeupel (dat voornamelijk tot de aanhangers der Masjoemi en Pesindo behoorde. De politie was eveneens medeplichtig.

De moord geschiedde in twee groepen. De eerste groep van 12 personen werd op de pasar tentoongesteld, waarbij door de Masjoemi-aanhangers tot geweld werd aangezet. In de namiddag werd aan het volk bekendgemaakt, dat om 21 uur Europeanen naar de gevangenis zouden worden overgebracht.

Het volk zag hierin een bevel om aanwezig te zijn, en kwam met slag- en steekwapens. Toen, om 21 uur de gevangenen één voor één uit het politiebureau, werden gehaald, werden zij onmiddellijk door het gepeupel overvallen. Slechts enkelen bereikten levend de gevangenis, waar zij zonder enige medische hulp tezamen met de lijken der anderen in een cel werden opgesloten. De volgende dag haalde de politie de tweede groep van 11 personen op dezelfde wijze uit het politiebureau, en het thans nog beter bewapende volk slachtte hen op nog onmenselijker wijze af. Eerst werden handen en ledematen afgekapt, en vervolgens werden met toegespitste bamboes niet-dodelijke steken toegebracht. De levenden en doden werden in dezelfde cel gesloten, waar de eerste groep was ondergebracht.

Nog dezelfde nacht gaf de directeur der gevangenis opdracht beide groepen in een kuil te begraven. Verscheidene leefden nog en werden eerst met stenen en spaden bewerkt, maar niettemin werden meerderen levend begraven. Vier dagen later werden de vrouwen opgehaald en naar Cheribon gevoerd. De eigendommen werden door de T.R.I. en de politie geconfiskeerd en onderling verdeeld.

In een kampong bij Brastagi is een kuil gevonden, waarin 38 lijken van op onmenselijke wijze vermoorden, merendeels Indonesiërs, die in Medan voor Nederlanders hadden gewerkt of van pro-Nederlandse gevoelens werden verdacht.

Te Balapoelang, 25 km. ten Zuiden van Tegal, ..werd een massagraf gevonden in een put achter het voormalige hotel.

Op 17 Augustus 1946 — dit betreft dus een recente periode— werd een aantal Europeanen daar bijeen gejaagd, terwijl het volk werd aangezet om „de vernietiging der Europeanen" bij te wonen. De slachtoffers werden een voor een naar de put gesleept en daar gedwongen drie keer een buiging te maken voor de republikeinse vlag. Vervolgens werden zij door bamboesperen doorstoken en kregen zij een slag op het achterhoofd, die als genadeslag was bedoeld. Daarna werden zij in de put geworpen. Niet allen waren dadelijk dood, twee kinderen, die bij de enkels waren vastgegrepen en met het hoofd tegen de rand der put waren geslingerd, kwamen later bovendrijven en ontsnapten.

Wat het verslag van de moord op de Europeanen in Banjoewangi betreft, kan worden gemeld, dat op 24 Juli 1947 een patrouille naar de onderneming Kalibondo ging, waar volgens inlichtingen Europeanen in verwaarloosde toestand waren.

Zeven personen werden bevrijd. Van hen werden inlichtingen verkregen, dat nog meerderen aanwezig waren te Litsin. Aldaar werden, verscholen in ravijnen, 14 personen aangetroffen in nagenoeg uitgehongerde toestand. Op telefonisch bericht werd verder gezocht, waarbij een zwaar gewonde vrouw werd aangetroffen. Deze was met haar man en vijf kinderen uit huis gelokt en door de republikeinen meegenomen naar een ravijn. De kinderen werden daar voor de ogen hunner ouders afgemaakt, en vervolgens de man. De vrouw kreeg met eenslagwapen een slag in de nek, waardoor zij buiten kennis raakte en de republikeinen de indruk kregen, dat zij dood was.

Bij verder zoeken worden twee kinderen van zes en vier jaar aangetroffen, die vertelden dat hun vader en zuster vermoord waren. Drie kilometer verder vond men een vrouw met 2 kinderen die vertelden, dat hun man en vader en 2 andere kinderen reeds waren vermoord.

Op 25 Juli werden in de kampong Pakis drie Europeanen bevrijd. Bij Kali Bondo werd het lijk van een Europeaan gevonden, die door de moordenaars in een latrine was geworpen.

Op 26 Juli werden in kampong Djamboe drie Europeanen bevrijd, die reeds 2 dagen zonder eten in een ravijn verborgen waren. Zij vertelden, dat 17 Europeanen reeds vermoord waren. De patrouille trof inderdaad in een ravijn de lijken aan. Aan de lichamen bevonden zich de volgende bewijzen van bestialiteiten: een man miste de linkerarm en had diepe kapwonden in de nek, terwijl de buik was opengesneden. Zijn 19-jarige dochter miste de linkerborst, had een kapwond in de nek en een speerstoot in het schaamdeel; zij was volgens mededelingen der overlevenden eerst verkracht. Het oudste zoontje (12 jaar) had een opengekapte dij en kuit, zomede een kapwond in de nek, terwijl de schedel half weggeslagen was. Anderen waren afgemaakt door speersteken in borst en buik.

Volgens voorlopige opgave zijn in Oost-Java vermoord, 91 Chinezen, 17 Europeanen en 17 anderen. Ontvoerd: 187 Chinezen en 10 anderen. Vermist: 515 Chinezen en 15 anderen.

In West-Java werden vermoord: 66 Chinezen en 6 Indonesiërs, doch alle gegevens zijn nog lang niet binnen.

Wat de in Malang vermoorde Chinezen betreft, die levend werden verbrand, hierbij heeft tot onderzoek uitgewezen, dat zij voordien zwaar werden verminkt. Van een man waren de geslachtsdelen afgesneden, van een vrouw de buik opengesneden., en de borsten afgesneden, enkele mannehadden kogelwonden in bovenbeen en buik, alsmede de meskerven over het gehele lichaam. Andere lijken waren zo onherkenbaar verbrand, dat geen verder onderzoek mogelijk was.

De Directeur van het Departement Sociale - en Economische Zaken

maakt hierbij bekend, dat met ingang van de 13de September 1947, zie de Curacaose Courant d. d. 12 September 1947, de navolgende prijzen voor rijst zijn vastgesteld:

IN DE KLEINHANDEL:

a. gepeld door de Wessanen's Koninklijke fabrieken te Curacao per kilogram f. 0.73

b. Alle andere soorten per kilogram „ 0.68

IN DE GROOTHANDEL

Gepeld door de Wessanen's Koninklijke fabrieken te Curacao per 100 kg. f. 62.—

ELECTRIFICATIE DORPEN IN POLEN.

In 1947 zullen 600 Poolse dorpen worden geëlectrificeerd. De kosten hiervan zullen 972 millioen zloty bedragen, waarvan 350 millioen zloty door de Staat zal worden betaald.

OPRICHTING AMERIKAANS-DUITSE

Onlangs is te New York opgericht een Amerikaans-Duitse Kamer van Koophandel met het doel de particuliere handel tussen beide landen te bevorderen, o.a. door marktonderzoek en door het behulpzaam zijn van de leden der genoemde Kamer bij het afsluiten van transacties.

De kantoren der nieuw opgerichte Kamer zijn gevestigd te New York.

CHINESE LEVERINGEN AAN DE SOVJET-UNIE.

In gevolge de betaling van de Russische hulp aan China gedurende de oorlog levert China goederen aan de Sovjet-Unie ter waarde van £ 2,5 millioen, voornamelijk thee, tungolie, zijde en zink.

HUIZEN UIT KUNSTHARS.

Op de xporttentoonstelling te Hannover zullen uit kunstharsvervaardigde huizen worden tentoongesteld. Voor de prijs van RM 10.000 kan binnen enkele weken een huis, dat een oppervlakte beslaat van 6.25 x 7.50 m. worden opgetrokken. De woning omvat 2 kamers, badkamer en keuken. Ook grotere soortgelijke huizen worden tentoongesteld. Het houtverbruik is tot het uiterste beperkt.

Nieuws van overal

HERDENKING VAN ARNHEM.

Eelco N. van Kleffens vliegt heden naar fort Bradt in Noord Carolina om de herdenkingsplechtigheid bij te wonen van het neerdalen der Noordamerikaanse valschermspringers boven Arnhem op 17 September 1944 (Aneta).

ORKAAN OP KOMST.

Duizenden bewoners langs de lage kusten van het meer Okeechobee in Californië vluchtten heden in alle vroegte per trein of per auto om de orkaan te ontlopen, die langzaam het vasteland nadert tussen West Palm Beach en Miami (Miami, (A.P) 17.9).

ARUBA

LORIS VISSER STATENLID

In plaats van den Arubaan . E. Henriquez, die als lid van e Staten van Curaçao bedankt, werd door den Gouverneur enoemd de Heer Floris Visser.

De Heer Floris Visser vertoeft eeds 18 jaren op Curaçao en ekleedt een der voornaamste etrekkingen bij de firma Henerson als procuratiehouder. Op erschillend gebied heeft het ieuwe Statenlid zich voor Curaçao verdienstelijk gemaakt. Sert 1943 is hij voorzitter van de urom na reeds een jaar waarenomen te hebben. Ook is de eer Visser ondervoorzitter van et Algemeen Nederlands Verond.

Statenlid Floris Visser werd 5 Juli 1903 geboren te Rotterlam en is Nederlands Hervormd.

Op de verkiezing van 1945 tond Floris Visser als tweede op de lijst van de Curaçaose Protestantse Partij. De derde van deze lijst is Dr. W. Goslinga.

Wij wensen den heer Visser veel succes in zijn nieuwe functie en hopen, dat hij veel zal kunnen doen voor de Curaçaose gemeenschap.

Als opvolger van den Heer Kwartsz staat op de lijst van Partij Eman den Heer Yrausquin. Het is ons niet bekend of deze het Statenlidmaatschap zal **aanvaarden. Zo** de Heer Yrausquin de zetel niet aanneemt, is de heer Ciro Kroon van de Democratische Partij aan de beurt, omdat deze lijst indertijd verbonden werd met de lijst van Eman van Aruba. Het gevolg zal dan zijn, dat Aruba nog slechts door twee leden in de Staten van Curaçao vertegenwoordigd wordt. Een lid daarvan, Henny Eman wenst zich af te scheiden van Curaçao.

Het merkwaardige doet zich voor, dat twee Arubanen die tegen de afscheiding zijn zich terugtrekken uit de Staten, terwijl het lid dat er voor is, blijft zitten. Waarom? Alleen maar om reclame te maken.

Voor het benoemde Arubaanse Statenlid, dat zich terugtrok, werd nu de Heer Visser benoemd, omdat, volgens het gerucht, de Gouverneur geen andere oplossing weet. Nu een Arubaan te benoemen zou aangezien kunnen worden als partij kiezen in de huidige los-van-Curaçao beweging. En dat schijnt niet te kunnen gebeuren.

DE GOUVERNEUR EN ARUBA.

Maandagavond bracht Zijne Excellentie de Gouverneur een bezoek aan Aruba vergezeld van den onder-Voorzitter van de Raad van Bestuur Dr. Ch. W. de la Try Ellis en adjudant Kapitein E. van de Laarschot. Besprekingen werden gehouden met Henny Eman, Aristides Wever, C.A. Eman, C. Eman en Croes. Aanwezig waren eveneens Mr. L. Kwartsz, de Gezaghebber van Aruba en Dr. Eloy Arends, Arubaans lid van de Raad van Bestuur. De los-van-Curaçao-beweging was het voornaamste onderwerp van het gesprek.

Gisteren brachten de heren F. Q. Kwartsz, J. G. A. van Aggelen en Thomas Luydens een bezoek aan den Gouverneur ter aanbieding van een request om zich te kanten tegen de afscheidingsbeweging van Aruba. De heren lichtten het rapport geruime tijd mondeling toe. Verzocht werd het request telegrafisch door te zenden aan Hare Majesteit de Koningin. Het request was ondertekend door ongeveer 60 personen. Nederland hielden de heren een persconferentie in Hotel Americano.

Zoals men weet, bood de groep Henny Eman enige tijd geleden een request aan, dat was ondertekend door ongeveer 95 handtekeningen.

POLITIEBERICHTEN.

Werd door den Heer A. assistentie verzocht voor het verwijderen van een manspersoon, die op verdachte wijze rondom zijn woning liep te sluipen. Door de patrouille in deomgeving van de woning aangehouden een manspersoon, welke beantwoordde aan het opgegeven signalement. Bleek bij fouillering in het bezit te zijn van een groot slagersmes. Hij is voor nader onderzoek ingesloten.

Constateerde de patrouille nabij Savaneta, dat een stuk cunucu ter grootte van ongeveer 200 m² in brand stond. Door het spoedig uitrukken van deb randweer, kon de brand met gebruikmaking van klein materiaal worden geblust.

Werd assistentie verzocht door mevrouw D. voor een dronken manspersoon, die haar woning niet wilde verlaten. Bij aankomst ter plaatse was bedoelde manspersoon echter reeds vertrokken.

Werd assistentie verzocht voor ongeregeldheden in de „Brooklyn Bar". Bij aankomst ter plaatse bleek een zich in kenlijke staat van dronkenschap bevindende zeeman met den barkeeper te willen vechten. Hij is uit de bar verwijderd en overgebracht naar zijn schip.

Werd een danspartij gestopt, waar personen tegen vergoeding werden toegelaten, zonder in het bezit te zijn van een hiervoor verleende vergunning.

Verscheen aan de wacht een manspersoon, welke assistentie verzocht voor een zich in kenlijke staat van dronkenschap bevindenden zeeman, die hem de hoed van het hoofd geslagen had en erg vechtlustig was. Door de patrouille is de zeeman aangehouden en ter ontnuchtering ingesloten.

Werd een vechtpartij gemeld op de grensweg. Bij aankomst der patrouille was alles echter keer rustig.

Werddoor mevrouw M.A. assistentie verzocht teneinde haar echtgenoot, welke in kenlijke staat van dronkenschap verkeerde en haar zowel als haar kinderen met mishandeling dreigde te willen verwijderen. Hij is ter voorkoming van verdere mishandeling dreigde te willen verwijderen. Hij is ter voorkoming van verdere mishandeling en ter ontnuchtering en kalmering ingesloten.

Had een lichte aanrijding plaats tussen twee vierwielige motorrijtuigen A-159 en A-647 in de Oranjestraat. De schade was gering. Persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

Had een lichte aanrijding plaats tussen twee luxe-auto's A-1618 en A-1634 op de hoek Klipstraat — Schoolstraat. De schade aan de beide motorrijtuigen was gering. Persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

Had een lichte aanrijding plaats op de hoek Nassaustraat — Columbusstraat tussen twee vierwielige motorrijtuigen A-1996 en A-2021. Schade was gering en persoonlijke ongelukken kwamen niet voor. Oorzaak drankinvloed van een der bestuurders.

Werd assistentie verzocht voor een vechtpartij in het komst van de politie waren de vechtersbazen verdwenen.

Werd aan de politiewacht gemeld, dat een auto tegen een muur in Socotoro was gereden waardoor de muur ernstig werd beschadigd.

Werd assistentie verzocht voor een dronken manspersoon achter de „Delicia Bar". De man is ter ontnuchtering medegenomen naar de politiewacht.

Werden voor de volgende feiten bekeurd: 8 personen, wegens niet betaalde belasting voor auto's; 12 personen, wegens openbare dronkenschap; 1 persoon, aangezien hij het verkeer van rechts geen voorrang verleende; 1 persoon, wegens het rijden met een vierwielig motorrijtuig zonder achterverlichting; 1 persoon, wegens het besturen van een motorrijtuig onder invloed van alcohol; 2 personen, wegens het overschrijden van de maximum snelheid; 1 persoon wegens het rijden in verboden richting; 1 persoon, wegens het rijden op zodanige wijze, dat de veiligheid van het verkeer in gevaar werd gebracht; 1 persoon, wegens het stilstaan anders dan geheel terzijde van de weg, en 1, daar hij meer personen in een autobus vervoerde dan is toegestaan.

ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

Mijnheer de Redacteur.

Het zij mij vergund, met betrekking tot de „los-van-Curaçao"-beweging op Aruba, enige plaatsruimte in uw blad te verzoeken.

Als macamba-ambtenaar, reeds meer dan tien jaar het Staatsdeel dienende (waarvan de langste tijd op Aruba), vermeen ik het recht te hebben hier ook iets over te mogen zeggen, al zal ik mij onthouden van het uitspreken van een oordeel daaromtrent.

Het wil mij echter voorkomen, dat het publiek een onjuist beeld van deze beweging krijgt, doordat van de zijde van de zg. „Eman-groep" een zéér grote activiteit in velerlei richting en op velerlei wijze wordt ontplooid, waartegenover, althans tot nu toe, nog maar een zéér bescheiden activiteit merkbaar is van hen die het met deze beweging niet eens zijn.

Hierdoor ontstaat het gevaar en de contra-zijde onderschat. Ik acht het daarom gewenst, dat eens duidelijk wordt gewezen op verschillende misleidende elementen in de activiteiten van genoemde Eman-groep, opdat deze gevarlijke overschatting tot de kleinst mogelijke proporties worde gereduceerd, **zonder evenwel de intentie te hebben aan deze beweging ook maar iets tekort te willen doen t.a.v. haar verlangens, voor zover die rechtmatig en redelijk zijn en op de juiste wijze naar voren worden gebracht.**

Ik vestig dan de aandacht op de volgende, op Aruba algemeen bekende, feiten:

1. Henny Eman maakt bij zijn propaganda herhaaldelijk gebruik van ongeveer dezelfde methodes van techniek en tactiek, welke wij in de laatste oorlog bezochten hebben.

2. Henny Eman geeft herhaaldelijk aan door vooraanstaande personen gezegde of geschreven woorden opzettelijk een uitleg, welke geheel in strijd is met de bedoelingen van spreker of schrijver, er (helaas meestal met succes) op speculerende, dat het eenvoudig volk dit niet door heeft.

O.a. doet Henny Eman het tegenover „zijn volk" voorkomen alsof de Gezaghebber van Aruba ook vóór de „afscheiding" zou zijn! Dit zou dan, volgens Henny Eman, zonder enige twijfel blijken uit het feit, dat de Gezaghebber de zg. „afscheidings-commissie" heeft voorgezeten. Dat zulks evenwel alleen geschiedde omdat die Commissie in feite een verlengstuk was van de Raad van Politie (waarvan de Gezaghebber ambtshalve voorzitter) en hij dus het voorzitterschap bezwaarlijk kon weigeren, vertelt Henny Eman er natuurlijk **niet** bij. Dat de Gezaghebber voorts ondubbelzinnig zijn standpunt **contra** de „afscheiding" schriftelijk, o.a. aan de Raad van Politie en aan de Staten heeft uiteengezet, vertelt Henny Eman er **natuurlijk ook niet bij!** Democratisch nietwaar?!

Henny Eman legt inderdaad de laatste tijd wel een grote virtuositeit aan de dag in het — het kan wel niet anders dan opzettelijk geschieden — foutief interpreteren van uitingen van andere personen.

Tussen twee haakjes M.d.R., weet u dat Henny Eman, tijdens zijn grote speech bij de „demonstratie" op 7 September jl., natuurlijk ook weer „vox populi — vox Dei" citerende, na afloop in ernst beweerde, dat we nu dus inderdaad „Gods stem" hadden gehoord!? (N.B. Henny Eman was de enige spreker bij die demonstratie!)

3. Het opblazen en verspreiden van onjuiste gegevens van de „grootse demonstratie" van „het volk van Aruba" op 7 September jl. behoort uiteraard ook tot de propaganda-middelen van Henny Eman. Begrijpelijk en goed van elders afgekeken methodes!

De zakelijke gegevens omtrent die demonstratie zijn echter:

a. bijna algehele afwezigheid van personen die **begrepen** waarom het ging, met uitzondering van zeer enkelen van de kern van de Eman-groep;

b. van een redelijke vertegenwoordiging van de verschillende **lagen** van het Arubaanse volk was absoluut geen sprake. Eenzijdiger dan het was, kon het bezwaarlijk;

c. geld, drank, muziek, gratis vervoer en het gevoel van eens andere zondagsgeneugten dan normaal, speelden een aanzienlijke rol dan bewustheid waarom het ging en werkelijke innerlijke instemming met het doel der demonstratie;

d. er stond een bijna even groot aantal personen ter plaatse de stoet op te wachten, als er mensen in de optocht meeliepen. Wie zal daarvan het percentage schatten, dat alleen uit **nieuwsgierigheid** aanwezig was, zonder het met de demonstratie eens te zijn?

e. het aantal malen dat Hare Majesteit de Koningin werd geroemd en geprezen zomede het aantal malen dat van Oranjegezindheid werd getuigd, was zo groot, dat men niet aan de indruk kon ontkomen, dat zulks alleen maar „pour besoin de la cause" geschiedde, vooral voor diegenen die Henny Eman voorheen wel eens anders zich daarover hebben horen uitdrukken!

M. d. R. ik wil niet **te** veel ruimte vragen en zal het dus hierbij laten, al is er uiteraard over dit chapiter nog veel meer te zeggen.

Ik wil den heer Eman en zijn aanhang geenszins het recht ontzeggen om op volstrekt democratische wijze op te komen voor hetgeen zij menen dat in het belang van Aruba is. Dat is eenieders goed recht.

Maar laat hij **democratisch** blijven in zijn methodes. Thans rieken zij teveel naar de gebruikelijke autoritaire methodes, welke zozeer erop berekend zijn om een grotere indruk te maken, dan verantwoord is.

M.d.R. Het wil mij gewenst voorkomen, dat deze, voor ons Staatsdeel toch zeker uitermate belangrijke aangelegenheid, niet verkeerd beoordeeld wordt door het publiek door de toegepaste methodes, en achtte ik het mijn plicht een en ander daaromtrent recht te zetten.

U, M.d.R. dankend voor de verleende plaatsruimte, verblijf ik hoogachtend.

Belangstellend outsider.

—:—

Ik ben geen politicus, zie misschien daarom opgeblazen zaken in hun kale naaktheid; ik ben geen „volksleider", zie misschien daarom, mijnheer de redacteur, niet in waarom u zoveel van uw kostbare ruimte besteedt aan 's heren Emans dwaasheden.

Zijn stuk in de Amigoe van Maandag 15 September bevatte echter een door hem nooit tevoren erkende waarheid, nl. dat hij weinig (erg optimistisch) van staatsrecht of staatskunde weet. Deze zelfbekentenis geeft echter onmiskenbaar de richting aan, waarheen Aruba onder zijn leiding zal gaan. Immers twee andere volksleiders, die ook beweerden weinig van staatsrecht en staatskunde af te weten, in Duitsland en Italië, hebben hun volk achtergelaten in ruïnes en armoede, maar zelf zijn zij dood en merken er dus niets meer van.

„Wat baet den uil een bril en als hij niet lezen kan" heeft vader Cats gezongen. Wat baat Eman boeken en als hij ze niet begrijpen kan"? zingen wij, naar aanleiding van zijn eigen woorden. (doch wel vele boeken op ons kantoor sloegen wij open" — Amigoe 15-9-47).

Henny haalt de Nederlandse gemeenten erbij en vergeet dat deze een historische ontwikkeling hebben meegemaakt van eeuwen, geschraagd door hun cultuur en ontwikkeling en beschaving in datzelfde staatsrecht en diezelfde staatskunde waarvan Henny **niet veel,** volgens zijn eigen, maar **niets** volgens algemene mening afweet, hetgeen o.a. blijkt uit zijn totale onkunde van het feit dat de gemeentelijke autonomie, waarnaar hij zo snakt, en waarnaar zijn landgenoten, de duizende Engelse unionleden, snakken, niets anders is dan een wassen neus, daar de gemeente met handen en voeten gebonden is aan Rijk en provincie.

„Immers de Arubanen zijn afstammelingen van Macamba's en andere Europese landen" zegt Sjon Henny, en blijkbaar moet hij er zelf om lachen. Wat bedoelt hij met „Arubanen"?

Toch niet een handjevol van enkele der voornaamste families, met uitschakeling van ongeveer 42 duizend anderen, die niet van Europese afkomst zijn? Of zijn deze misschien geen Arubanen? Ik geloof niet dat Henny dit aan hen openlijk durft vertellen.

Zijn grootste stunt brengen hij echter te berde in de door hem verzonnen naam voor de nieuwe gemeente, nl. de gemeente **Hoogeveen.**

Misschien is dit een lucidum intervallum, oftewel een helder ogenblik, misschien zelfs een **helderziend** ogenblik. Want de Drentse gemeente, waarnaar hij Aruba wil herdopen, is niets anders dan een verzameling van vlekjes en dorpjes, die hun levensbestaan vinden in **Turfsteken, Darmenverwerking, klompenfabricage, veeteelt en wat handel.**

Arme, slecht geklede mensen, die vaak van de wereld niets anders kennen dan hun grauwe plassen en kille kanalen.

Nomen sit Omen.

Eman is wel een Cassandra profeet. Ik hoop niet voor Aruba, dat vriendelijk eiland, van hard werkende mensen en gastvrije huizen, dat de voorspelling van Eman ooit uitkomt.

Pica Pica.

Johan E. Mauricio

Heeft de eer zijn vrienden en kennissen mede te deelen dat de voltrekking van het huwelijk van zijn dochter

Johanita Enriqueta

met den heer

Haroldo G. Pierre

zal plaats hebben op den 18 Sept. 1947

Wegens rouw, zal de plechtigheid plaats vinden in de familie kring.

SURINAME

HET MOET BETER WORDEN.

De Staten van Suriname schreven Gouverneur Brons verscheidene malen, dat de zevende afdeling van het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen niet efficiënt werkt en dikwijls oorzaak is, dat de belangen van dit land verwaarloosd worden. De Staten verzoeken derhalve den Gouverneur de aandacht van den Minister te vestigen op deze quaestie met het doel deze afkeurenswaardige toestand te verbeteren (Aneta).

GOUVERNEUR TE NICKERIE.

De Gouverneur van Brits Guyana bracht een bezoek aan Nickerie, het belangrijke rijstdistrict van Suriname, en het bouwgebied van dat land. Gouverneur Brons ging naar Nickerie om den Britsen Gouverneur te ontvangen, die vergezeld werd door landbouwkundige en technische autoriteiten. Zij toonden grote belangstelling voor de irrigatie, het poldersysteem en de gemechaniseerde rijstbouw (Aneta).

DE RONDE TAFEL-CONFERENTIE.

Uit het artikel van gisteren over 'de Ronde Tafel Conferentie, blijkt, dat het oorspronkelijke Aneta-telegram verkeerdelijk meldde, dat Suriname 23 vertegenwoordigers zou krijgen. Dit moet zijn zes. Over het algemeen blijft de strekking van het artikel echter hetzelfde. Wij vinden, dat de wijze van verkiezing zoals nu geschiedt geheel onjuist is. De volkswil komt hierin niet meer tot uitdrukking. De enige oplossing is nieuwe verkiezingen voor de Staten en voor de Ronde Tafel Conferentie.

Olienieuws

FRODUCTIEPLAN VOOR AARDOLIEWINNING IN IRAK.

De Amerikaanse, Britse, Franse en Nederlandse groepen, die in de „Iraq Petroleum Company" verenigd zijn, hebben besloten de productie van de maatschappij gedurende de eerstvolgende vijf jaren belangrijk te verhogen. Terwijl in 1946 4.500.000 ton petroleum werd gewonnen, zal bij uitvoering der plannen iu 1952 een productie van 22 millioen ton petroleum kunnen worden bereikt. Naar raming zullen de staatsinkomsten bij deze productie-uitbreiding stijgen van £ mill. tot 15 millioen.

De nieuwe middelen zullen worden gebruikt om de regeringsplannen betreffende de verbetering van landbouwmethodes en het aanleggen van omvangrijke irrigatiewerken tot uitvoering te brengen. Voorts zullen wegen worden verbeterd en aangelegd en bruggen gebouwd teneinde het transport der landbouwproducten te vergemakkelijken.

Ook op de arbeidspositie van de bevolking van Irak zal de uitbreiding der aardoliewinning een gunstige invloed hebben, daar na beëindiging der werkzaamheden aan de aanleg van de paralelle buisleiding van Kirkuk naar Tripolis en Haifa, waarmede nog één a twee jaar gemoeid zal zijn, een nieuwe afzonderlijke buisleiding zal worden eeconstrueerd, hetgeen aan duizenden areiders gedurende lange tijd werk zal verschaffen.

Journalisten en Kranten in U.S.A.

In de Amerikaanse dagbladpers, die in tal van opzichten grote verschillen vertoont met de Nederlandse kranten, vormen de journalisten, die de functie van „columnist" uitoefenen, een afzonderlijke, bizonder interessante groep. Zij schrijven een speciale rubriek, waarvan de inhoud kan variëren van een gedegen artikel tot een uitvoerige schandalen- en geruchten-kroniek. Een der bekendste „columnists" is Walter Lippmann van de republikeinse „New York Herald Tribune". Zijn artikelen over de buitenlandse politiek ontlenen hun waarde aan het feit, dat Lippmann een scherpe kijk heeft op toestanden en gebeurtenissen, dat hij nieuws voortreffelijk weet te analyseren en dat hij geïnformeerd is als weinig anderen. Geschat wordt, dat Lippmann in zijn eigen blad en in de kranten, die zijn rubriek van de „New York Herald Tribune" kopen, tien miljoen vaste lezers heeft, aldus De Volkskrant.

Een minder serieuze, maar nog meer populaire „columnist" is Walter Winchell, wiens kletspraatjes in de geest van „Betty Grable verwacht bezoek van de ooievaar" of „Naar verluidt zullen Hedy la Marr en John Loder gaan scheiden" hem een lezerskring van twintig miljoen mensen en een inkomen van honderdduizend dollar per jaar hebben opgeleverd. Winchell's evenknie is Drew Pearson, die zich toelegt op het doen van voorspellingen. Hij heeft 25 miljoen „vaste klanten", die allen min of meer in de heilige overtuiging leven, dat zij, door hetgeen Pearson hun in zijn kolommen „in strikt vertrouwen en niet verder vertellen toefluistert, de best ingelichte personen ter wereld worden. Voorbeeld van Pearsons welingelichte confidentiële voorspellingen: In Juni 1941 verklaarde hij: „Rusland zal het binnen zes weken tegen Duitsland afleggen."

Fabelachtige successen.

Maar hoe het ook zij, Winchell en Pearson boeken fabelachtige successen, ook voor de radio. Elke Zondagavond om 6 uur doet Pearson zijn voorspellingen en om 9 uur komt Walter Winchell de studio binnenstuiven, altijd weer hijgend van opwinding alsof hij zelf van de plaats waar het nieuws ontdekt is naar de microfoon heeft moeten rennen, zonder tijd te hebben op een trein, vliegtuig of taxi te wachten: „Good evening Mr. and Mrs. North and South America, let's go to press. Flash! A baby boy was born to Mr. and Mrs. Pumpernickel of New York and Hollywood. She is the former Miss Toothpick of 1943. Congratulations! Flash! It is rumored on good authority that Stalin, tre Kremlin boss, did not wish Molotof good night last Sunday. It may have international repercussions.........

Flash! The rumor that the Empire State Building has gone up in flames is not true...... Flash!... The report just given you that Mr. and Mrs Pumpernickel have received from the stork a baby boy has to be corrected. It was a baby girl, a baby girl. Flash!......"

De beroemde „columnists" verschijnen niet alleen in hun eigen bladen, hun kopij wordt verkocht aan tal van provinciekranten in het gehele land. Het voordeel is, dat kleine bladen, die zelf nooit het aanhouden van luxe-paarden als Walter Lippmann zouden kunnen bekostigen, voor een betrekkelijk gering bedrag voortreffelijke of graag gelezen lectuur kunnen voorzetten. Als een nadeel moet worden beschouwd de eenvormigheid van tal van kranten, die uit dit systeem voortvloeit. Zij wordt nog groter door de omstandigheid, dat alle kleine kranten hun nieuws uitsluitend betrekken van de grote persbureaux Associated Press en United Press, die met enkele andere bureaux voor een appel en een ei ook reportages, illustraties kinderverhalen, lichte lectuur en strips leveren.

In zo'n groot land als Amerika zijn er natuurlijk uitzonderingen. Er is nog steeds een klein aantal bladen, dat zich niet laat overrompelen en althans ten dele origineel blijft. Emporia, een klein plaatsje in de staat Kansas, heeft zulk een goede krant dat het vanwege de Emporia Gazette een nationale vermaardheid heeft gekregen. De onlangs overleden hoofdredacteur-eigenaar William Allen White, had ver buiten zijn kleine stadje een belangrijke stem omdat hij door zijn goede pen over geheel Amerika het machtige geluid van het onbegrensde Amerikaanse platteland kon laten horen. Natuurlijk waren er een paar duizend belangrijke personen, die de Emporia Gazette lazen, ofschoon ze nooit in Emporia waren geweest, maar zelfs grote kranten zoals de Times en de Tribune namen vaak de commentaar van White ten aanzien van belangrijke vraagstukken over.

Dorpsfilosoof.

White was een moderne dorpsfilosoof van vermaardheid. Kort na zijn dood verscheen zijn autobiografie en binnenkort verschijnt een andere biografie van deze grote idealist, die de journalisten in de jachtende steden altijd benijdden omdat hij in de rust kon leven van een dorp en desondanks met zijn commentaar midden in de belangstelling van New York en Washington stond.

In het algemeen kan men zeggen (en natuurlijk zijn hierop ook uitzonderingen), dat ten gevolge van de grote buitenlandse kolonies en het intense verkeer met Europa, de Amerikaanse Oostkust het bolwerk is van het internationaal georiënteerde element in de Amerikaanse kranten-wereld. Het Midden-Westen is meer isolationistisch en het Verre Westen, de staten Californië, Washington, Oregon, Utah, Nevada en Arizona, nemen een tussenpositie in.

Interessante figuren uit het verleden van de Amerikaanse krantenwereld zijn Horace Greeley en Gordon Bennet. Horace Greeley stichtte in 1833 Amerika's eerste dagblad hetwelk voor een cent werd verkocht: de Morning Post. In 1841 richtte hij de New York Tribune op die later werd samen gesmolten met de New York Herald. Gordon Bennet, een immigrant, was de stichter van de New-York Herald. Hij maakte van zijn kranten organen die voor het eerst naam maakten door knappe financiële artikelen over Wall Street en de voornaamste buitenlandse beurzen.

De huidige New York Herald Tribune is evenals de New York Times een krant van internationale reputatie. Zij organiseert elk jaar de „Herald Tribune Forums", die een week lang duren. Belangrijke sociale en politieke vraagstukken worden besproken door vooraanstaande persoonlijkheden. De Tribune en de Times bewijzen dat de krant een belangrijke factor kan en moet zijn in de moderne maatschappij dat de krant zich niet alleen tot berichtgeving moet bepalen, maar evenzeens een instrument moet zijn om de weg te zoeken naar de toekomst.

Provinciale pers.

De tot dusver behandelde bladen zijn spectaculair, maar de grote meerderheid van het Amerikaanse volk wordt voorgelicht door de provinciale pers. In deze bladen, waarvan er een paar duizend in omloop zijn, vindt men meestal korte berichten over de nationale en vooral de internationale toestand, juist voldoende om te weten dat er weer een vredesconferentie is mislukt of dat Marshall, Byrnes als minister van Buitenlandse Zaken is opgevolgd, maar zelden voldoende om behoorlijk georiënteerd te zijn over het buitenlandse leven. Natuurlijk zijn er ook op deze regel uitzondering en geleidelijk wordt de provinciale pers beter maar tot dusver is de gemiddelde provinciale Amerikaan veel minder geinteresseerd in politiek dan de gemidde de Europeaan en zijn dagbladen zijn hiervan een afschaduwing. Na de jongste oorlog is er een opleving gekomen omdat de acht millioen teruggekeerde soldaten een bredere blik hebben gekregen. Ten gevolge hiervan verkeert het gehele Amerikaanse dagbladwezen in een stadium van intellecteule opleving. Maar zeventig tot tachtig procent van de ruimte van de provinciale pers wordt nog steeds ingenomen door buursnieuws, ongelukken, huwelijken, de belevenissen van kraamvrouwen en theebezoeken.

De Amerikaanse bourgeoisie vindt het zeer belangrijk enkele malen per jaar genoemd te worden in de plaatselijke courant en zij maakt hierop waarschijnlijk geen uitzondering, vergeleken met de bourgeoisie van alle landen ter wereld.

Maar in de hoofdartikelen van de provinciale pers vindt men altijd een sterke drang naar „fair play" en internationale vrede De Amerikaan uit zich in zijn pers. Hij is wat wild en bijwijlen onbezonnen maar hij heeft een hart van goud, een scherp verstand en ontembare energie. Men vergete niet dat de pers van Europa gelijk Europa eeuwen oud is en dat Amerika zijn groeikrammen nog niet te boven is. Maar het grote voordeel van de Amerikaanse pers is dat zelfs McCormick en Patterson, de waarheid nimmer hebben kunnen onttrekken aan de ogen van het millioenenkoppige lezerspubliek.

De Daily News is waarschijnlijk de laatste grote krant die met betrekkelijk weinig kapitaal kon worden opgericht.

Dat was kort na de eerste wereldoorlog, in 1920. Het tijdperk dat ieder ondernemend jongmens met weinig geld een krant kon beginnen en een goede kans had er rijk mee te worden, behoort evenals de paardetram en het wespentaille-corset, tot het verleden. En de dagen van arme immigranten, zoals de Hongaar Pulitzer, die in 1833 de New York World kocht en ze tot een der beste kranten ter wereld maakte, zijn voorgoed, voorbij. Maar de Pulitzer's naam leeft voort in de door de Columbia Universiteit jaarlijks toegekende prijzen voor de beste prestatie van kranten en toneel'schrijvers. Het is een grote eer een Pulitzer-prijswinnaar te zijn.

Concurrentie.

De onderlinge concurrentie tussen de kranten is de laatste jaren sterk toegenomen ten gevolge van de stijgende arbeidslonen en algemene productiekosten.

De drang naar meer advertenties, welke alleen te verkrijgen zijn door grote oplagen, is verhoogd. Geen middelen worden onbeproefd gelaten om de verspreiding op te voeren. Vandaar dat idealen soms in het gedrang komen en de inhoud van vele bladen van zeer middelmatige qualiteit is, gericht op het gebrek aan smaak van de massa. Meer en meer combinaties ontstaan in de krantenwereld om de adverteerder een grotere oplage te kunnen geven. Pepsodent, Palmolive, Automobielfabrikanten, whiskey-leveranciers en andere nationale adverteerders weten dat zij bij „Chain Newspapers" (ketting-kranten, d.w.z. combinaties van verscheidene bladen tot **één machtige groep), een gegarandeerde oplage bereiken** kunnen. Tal van combinaties zijn daarom in de loop van de jaren gevormd waarvan het Hearstconcern het meest bekende en het machtigste is. Hiertoe behoren de volgende negentien kranten:

New York Journal-American, New York Mirror, Albany Times-Union, Boston Record, Boston American, Boston Sunday Post, Baltimore Sunday News-Post, aBltimore SundayAmerican, Pittsburgh Sunday Telegraph, Chicago Herald-American, Milwaukee Sentinel, Detroit Times, San Francisco Examiner, San Francisco Call-Bulletin, Oakland Post-Enquirer, Los Angeles Examiner, Los Angeles Herald-Express, San Antonio Light en de Seattle Post Intelligencer.

Alleen reeds uit de namen van deze grote steden kan de Nederlandse lezer afleiden wat de Hearst „chain" te betekenen heeft. Belangrijk evenwel is ook de Scripps-Howard chain, welke de volgende bladen omvat: New York World-Telegram, Cleveland Press, Pittsburgh Press, Cincinnati Post, Columbus Citizen, San Francisco News, Washington (D.C.) News, Indianapolis Times, Knoxville News Sentinel, Memphis Press-Scimitar, Memphis Commercial-Appeal, Birmingham Post, Houston Press, Fort Worth Press, El Paso Herald-Post, Albuquerque Tribune, Covington Kentucky Post, Denver Rocky Mountain News en de Evansville Press.

Leergang oude talen.

Gelegenheid tot inschrijving van nieuwe leerlingen voor de leergang in Latijn en Grieks, tot en met 19 September 1947 ten Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling, alwaar nadere inlichtingen te bekomen zijn.

IJsland en de Dollar

Zelfs de sterke benen van de sobere IJslanders hebben de zware last der dollars niet kunnen dragen. Het goud, dat in de oorlog het land binnengestroomd is, waarvoor de Amerikanen vermaak en topprestaties bij de bouw van vliegen en militaire installaties kochten, dreigt IJsland armer te maken dan het ooit geweest is.

De levenstandaard was voor de oorlog niet hoog op dit als het ware aan de Poolcirkel opgehangen eiland, dat ruim tweemaal zo groot is als Nederland, doch nauwelijks 150.000 inwoners telt. De IJslanders leefden in patriarchale rust op hun hofsteden in het binnen land of visten in de koude wateren van de Noordelijke Atlantische Oceaan af en slechts weinigen waren in staat door de buitenlandse handel, die wat export betreft practisch uitsluitend visserijproducten omvatte, een hoger levenspeil te bereiken.

Deze export bedroeg in 1939 nauwelijks dertig millioen gulden, waartegenover een import van iets minder dan vijfentwintig millioen stond, d.w.z. van nog geen 170 gulden per hoofd per jaar en dat, terwijl IJsland behalve enkele voorname levensmiddelen practisch alles moest importeren. Grote dingen kon zelfs dit kleine volk zich uit de winsten van zijn handel niet permitteren, doch het vond er zijn trots in niet van het buitenland, zelfs niet van Denemarken afhankelijk te zijn.

Industrieel kwam IJsland zodoende nauwelijks tot ontwikkeling, terwijl ook zijn visserijvloot in uitrusting achterbleef bij die der West-Europese landen.

De oorlog heeft de toestand in IJsland, zowel de economische als de politieke, grondig gewijzigd. In 1944 heeft IJsland zich volledig los verklaard van Denemarken en zichzelf uitgeroepen tot een zelfstandige republiek. In de binnenlandse politiek was een sterke verschuiving naar links waarneembaar.

Ingrijpender zijn echter de economische wijzingen. De ontzaggelijke bedragen, welke de Amerikanen in IJsland besteedden, deden plotseling de levenstandaard omhoog springen. De geallieerden waren bereid elk gewenst bedrag te betalen voor een snelle uitvoering van hun werken. Zo kostte b.v. het vliegveld bij Reykjavik 45 millioen gulden. Een ander vliegveld kostte 40 millioen, doch werd nauwelijks gebruikt. 80.000 Amerikaanse soldaten zochten vermaak voor hun dollars in de weinige steden. De Amerikaanse regering kocht het gehele surplus aan vis voor 120 millioen gulden.

Zo was IJsland aan het einde van de oorlog een der rijkste landen ter wereld.

Doch evenals de Amerikanen in de „Twenties", verloren IJslanders hun zinnen bij hun fabelachtige winsten. Voor 120 millioen gulden werd in 1945 geïmporteerd, waartegenover een export stond van 100 millioen. In 1946 stegen deze bedragen tot resp. 140 en 105 millioen.

Doch wat importeerden de IJslanders? Geen machines om een industrie op te bouwen, wel 32 trawlers ter vernieuwing van de visserijvloot, doch een groot deel van het bedrag werd besteed aan luxe-auto's, nylons en andere luxe artikelen. De nieuwe rijkdommen deden de vraag naar vele artikelen stijgen. Vanzelfsprekend had dit een stijging der prijzen en lonen tengevolge, waardoor de index, gezien tegenover 1940, opliep tot 310.

Men kocht, kocht, kocht. Dacht dat er geen einde kon komen aan de rijkdommen.

Binnen twee jaar is IJsland thans echter teruggevallen in een toestand, slechter dan die van 1939. Het gehele deviezentegoed is verbruikt en men zag zich zelfs gedwongen een Prondenlening aan te gaan.

De regering zag de crisis naderen, doch de IJslandse zakenlieden sloegen er geen acht op, bleven kopen en bestellen in het buitenland, totdat de regering zich gedwongen zag alle importlicenties in te trekken.

Men tracht thans op de eerste plaats de export te vergroten. Met Rusland is een handelsovereenkomst gesloten voor de levering van vis. Doch toen op 1 Juli de haringvisserij begon in de Noordelijke wateren lag de vloot in de haven tengevolge van een staking. Onderhandelingen met Engeland en de V.S. schijnen echter voorlopig weinig resultaat op te leveren.

Bij deze economische crisis is thans een politieke gekomen. De communisten trachten, gebruik makend van de economische crisis, de regering omver te werpen, nadat zij deze in November verlaten hadden als protest tegen het aan de Amerikanen verleende verlof om de luchthaven van Keflavik te blijven gebruiken. Duidelijk sturen de communisten en een gedeelte der sociaal-democraten het aan op een nauwere aansluiting bij Rusland in een poging bevrijd te worden van de Amerikaanse protectie.

Het ziet er echter niet naar uit dat men de V. S. thans economisch los zal laten, terwijl deze van hun kant alles in het werk zullen stellen om IJsland als bastion van het Amerikaanse verdedigingssysteem vast te houden. Zeker heeft de oorlog een einde gemaakt aan IJslands historische neutraliteit. Onvermijdelijk zal het in elk nieuw conflict betrokken worden. Bezetting van IJsland zou een scheiding van Engeland en de V.S. betekenen. Daarom verdraagt de meerderheid het verder verblijf der Amerikanen op IJsland, omdat dit het best de IJslandse onafhankelijkheid kan garanderen.

Van her en der

HET GROOTSTE BELGISCHE TANKSCHIP.

De door de Standard American Petroleum Company N. V. (Belgische vertegenwoordigster van het Standard-concern) in de Verenigde Staten verworven schip „Esso Brussels", hetwelk thans de grootste tankschip van de Belgische koopvaardijvloot is, is te Antwerpen aangekomen.

De heer Speth, president-commissaris van de vennootschap, heeft er bij deze gelegenheid op gewezen, dat de invoer van petroleum aan België hoge financiële eisen stelt o.m. voor het transport van het product over zee. Door het in bedrijf nemen van de „Esso Brussels" zal België ongeveer $ 1.400.000 per jaar kunnen bezuinigen.

Het schip heette oorspronkelijk „Salmon Falls" en is in de Verenigde Staten gebouwd. Het werd aldaar te water gelaten in Januari 1945, doch heeft slechts weinige maanden dienst gedaan. Na het einde van de vijandelijkheden met Japan werd het opgelegd. Thans is het uitsluitend voor transport van petroleum ingericht. Het ruim van het schip is verdeeld in 26 tanks met een totale capaciteit van 22.410.000 liter. Het schip beschikt over drie horizontale electromotorpompen, welke elk 450.000 liter per uur en over drie lenspompen, welke elk 120.000 liter per uur kunnen lossen. Het schip is op elk gebied voorzien van de meest moderne installaties.

LUCHTVAARTSCHOOL MISSIONNARISSEN.

In Tournapulle (V.S.) is een luchtvaartschool voor missionarissen geopend. Het programma is door de Amerikaanse staat officieel erkend. De eerwaarde zuster Marie Aquinas, die het burgerlijk luchtvaartsbrevet heeft behaald, geeft les in het vliegen. De bisschop van de Hudson Baai in Canada heeft aan verscheidene priesters van zijn diocees toestemming gegeven de cursussen in Tournapulle te volgen. Het gebruik van het vliegtuig in de gebieden van het hoge Noorden blijkt in vele gevallen een uitkomst te zijn, vooral voor een pastoor, die een parochie van 800 tot 1000 vierkante kilometer heeft te bedienen.

DE LAATSTE TRAM.

De stad New York is verdeeld in vijf departementen: Manhattan, the Bronx, Brooklyn (verbastering van Breukelen), Queens en Richmond (Staten Island). Van deze vijf heeft Manhattan de grootste verkeersproblemen. Op dit eiland klopt het hart van 's werelds grootste stad. Hier komen alle Manhattan heeft van alle departementen de minste ruimte. Vandaar dat enkele jaren geleden begonnen werd de trolley-lijnen te verwijderen, omdat de tramwagens in de nauwe straten niet soepel genoeg waren in het moderne verkeer. Dezer dagen verdween de laatste tram van de straten van Manhattan. Een eenvoudige ceremonie had plaats in 125th Straat, de verkeersweg, die dwars door de neger- Harlem loopt en bij deze ge- genheid werd door een s- menteel stadsbestuur nog oude paardetram voor de da- haald. De Diesel-auto's, ku- nu met onverwachte zwenk- door het verkeer laveren in tempo, dat de bezoekende E- peaan verbaasd doet staan.

KARDINAAL TISSERAN GEËERD.

Kardinaal Eugène Tisser- secretaris van de Congreg- voor de Oosterse Kerken, is d- de Franse regering bevorder commandeur in het legioen eer. Met deze hoge onders- ding heeft de Franse regering van de meest belangrijke figu- willen eren, niet alleen we- zijn waardigheid van prins Kerk, maar vooral om de diensten, die hij aan de natio- zaak heeft bewezen en die de titel van ambassadeur Franse gedachte bezorgde.

ONWILLIGE DUITSERS IN EGYPTE.

Ruim 100 „**Duitse krijgsge**- genen, die uit Brits interne- kampen in de Suezkanaal- zijn ontsnapt en thans in Eg- tische gevangenschap verblij- zijn in verzet gekomen toen hen aan de Engelse wilde ui- veren. Zij wierpen met stenen enkelen trachten zelfmoord plegen. Ten slotte werden door twee kloosterzusters kalmte gebracht.

HET ST. WILLEBRORD MONUMENT.

Naar wij vernemen zal Maandag 29 September het Willebrordus-monument dat v- vaardigd is door de beeldho- Albert Termote uit Voorburg dat geplaatst wordt op het Janskerkhof te Utrecht, aan gemeentebestuur van Utre- worden overgedragen.

Dit standbeeld wordt de meente Utrecht aangeboden d- de vereniging „De Nederlan- Katholiekendagen" en de ple- tigheid is bedoeld als een ver- op de interconfessionele zitt- welke in 1939 ter gelegenh- van de St. Willibrordusviering de Domkerk te Utrecht werd houden.

Aanvankelijk zou deze onth- ling reeds in November van vorig jaar hebben plaats ge- den, doch allerlei technis- moeilijkheden maakten dit on- gelijk.

Het voetstuk is reeds gepla- en de onmiddellijke omgev- van het ruiterstandbeeld op p- sende wijze afgewerkt.

INVESTERINGEN IN AMERIKAANSE OLIEINDUSTRIE.

Amerikaanse oliemaatscha- pijen beleggen dit jaar een drag van bijna 2 milliard dol- in uitbreidingen en verbeter- installaties in verband met streven om de gebruikeli- spelling in de olieindustrie tu- sen vraag en aanbod weer herstellen.